

AN EVALUATION OF THE UTHAITHANI PROVINCE ACTION PLAN FISCAL YEAR 2022

Wichuda OONSING¹

1 Graduate College of Management Sripatum University

ARTICLE HISTORY

Received: 2 June 2023

Revised: 21 June 2023

Published: 3 July 2023

ABSTRACT

This study aimed to 1) An evaluation of the Uthaithani Province Action Plan fiscal year 2022 in term of context, input, process and product. 2) Study problems and obstacles and suggestions to implement the Uthaithani Province Action Plan fiscal year 2022. This is a quantitative research the sample were 80 Uthaithani government official and 400 people of Uthaithani province total 480 people. The data were collected by questionnaire and analyzed by descriptive statistics include Mean, Standard Deviation, Frequency, Percentage.

Results an evaluation of the Uthaithani Province Action Plan fiscal year 2022 by CIPP Model were a good level 1) context: The implementation were agreeable national strategy, goals and development issues of Uthaithani Province. 2) input: The executor has knowledge and ability of project management and implementation, and has the ability to implementation in terms of personnel and tools 3) Process: Assigning Clearly the executor and formulatedan implementation plan were agreeable of the objective project 4) Product: The project responds to the needs of the people.

Keywords: Evaluation, Province Action Plan, Uthaithani Province

CITATION INFORMATION: Oonsing, W. (2023). An evaluation of the Uthaithani Province Action Plan fiscal year 2022. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(7), 99

การประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด อุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

วิชุดา อ่อนสิงห์¹

1 วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตของโครงการ และ 2) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 80 คน และประชาชนในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 400 คน รวม 480 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ยเลขคณิต $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า การประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP Model มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก 1) ด้านบริบท การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้ดำเนินโครงการมีความรู้ความสามารถในการบริหารโครงการและดำเนินโครงการ โดยมีความพร้อมในการดำเนินโครงการทั้งในด้านบุคลากร และเครื่องมือ 3) ด้านกระบวนการ หน่วยงานผู้ดำเนินโครงการมีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการอย่างชัดเจนมีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ 4) ด้านผลผลิต โครงการตรงและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

คำสำคัญ: การประเมินผล, โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด, จังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูลการอ้างอิง: วิชุดา อ่อนสิงห์. (2566). การประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(7), 99

บทนำ

การบริหารราชการส่วนภูมิภาคมีกลไกในการบริหารตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 โดยให้จังหวัดมีอำนาจในการนำภารกิจและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์และจัดให้มีบริการภาครัฐที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอภาคโดยจังหวัดสามารถยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยต้องจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนในระดับต่างๆ ที่มุ่งเน้นความต้องการของพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2562)

แผนพัฒนาจังหวัดเป็นแผนที่มุ่งเน้นการชี้้นำการพัฒนาของพื้นที่จังหวัดซึ่งมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด (นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ.2565, 2563)

แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด โดยโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนงานที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด และต้องสอดคล้องและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนในระดับต่างๆ ศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ (หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565, 2563)

ในการบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานจังหวัดอุทัยธานีเป็นหน่วยงานในการประสานเชื่อมโยงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาจังหวัดร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตามศักยภาพของพื้นที่ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2553 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จังหวัดอุทัยธานีได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.2561-2565 ซึ่งบูรณาการการดำเนินงานกับส่วนราชการและภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี ด้วยกลไกการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตรปลอดภัย สังคมอุทัยผาสุก” และได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จำนวน 11 โครงการ จำนวนเงิน 172,111,800 บาท ซึ่งขณะนี้จังหวัดอุทัยธานีได้ดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 เสร็จสิ้นและเบิกจ่ายงบประมาณเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่มีผลการประเมินผลโครงการอย่างเป็นรูปธรรมถึงความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานีประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลผลิตของโครงการ 2) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานีประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ซึ่งผลการประเมินจะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัญหา อุปสรรคข้อเสนอแนะ ของการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของในปีงบประมาณถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

การประเมินผลเป็นกระบวนการแสวงหาข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนางานให้ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ลดความเสี่ยงและความผิดพลาด การประเมินผลจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการหรือการพัฒนาการบริหารจัดการขององค์กรหรือบุคคลที่รับผิดชอบโครงการ ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการประเมินผลโครงการเป็นการดำเนินการที่สำคัญในการบริหารจัดการโครงการ โดยเป็นกระบวนการที่ให้ข้อมูล

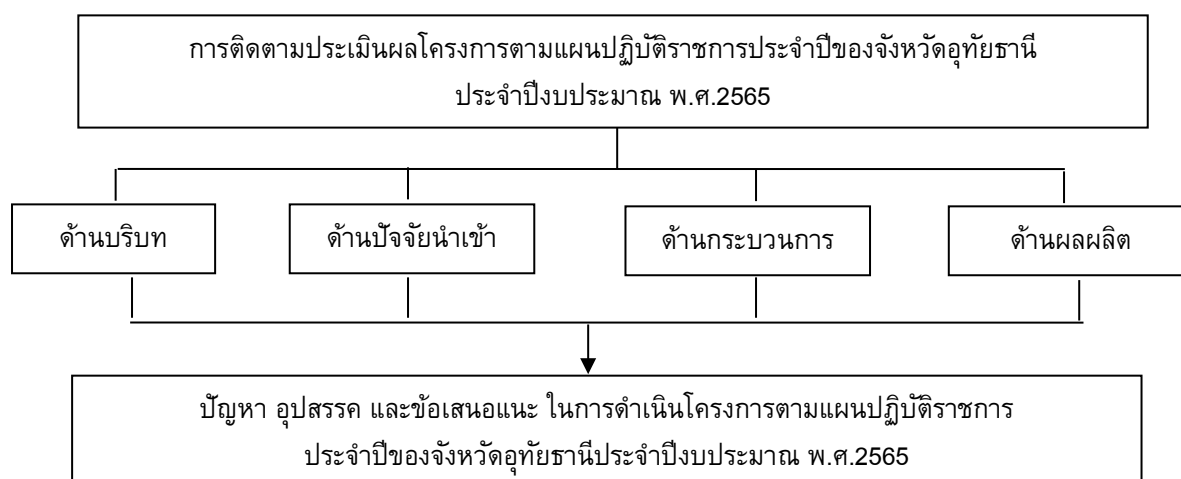
บ่อนกลับโดยสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยของโครงการ และช่วยให้รู้ว่าการดำเนินโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของโครงการมากน้อยเพียงใด ทั้งยังช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการทั้งในปัจจุบันและอนาคต (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2562)

ความหมายของการประเมิน Stufflebeam (1971, อ้างอิงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536) กล่าวว่า เป็นกระบวนการของการกำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้วมาทำให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อใช้เป็นทางเลือกในการประกอบการตัดสินใจต่อไป และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมิน ว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและความก้าวหน้าของโครงการ ที่เป็นเครื่องบ่งชี้คุณค่าของโครงการ เป็นสิ่งที่แสดงว่าการดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด ในอนาคตควรมีวิธีการดำเนินโครงการอย่างไร ซึ่งเป็นคุณค่าโดยใช้ผลงานในอดีต และพิจารณาถึงทางเลือกและศักยภาพในการดำเนินงานในอนาคต ดังนั้น การประเมินผลโครงการจึงหมายถึง กระบวนการพิจารณา ตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับโครงการอย่างเป็นระบบ โดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ เพื่อตัดสินคุณค่าว่าวินิจฉัยทางเลือกในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการ

ประเภทของการประเมิน การประเมินผลโครงการโดยการแบ่งออกเป็น 4 ประเภทได้แก่ 1) การประเมินความต้องการที่จำเป็น 2) การประเมินกระบวนการ 3) การประเมินผลผลิต 4) การประเมินประสิทธิภาพ (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2546) อธิบายได้ดังนี้ 1) การประเมินความต้องการที่จำเป็น ก่อนการดำเนินโครงการจะต้องมีการวางแผนโครงการไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ตอบคำถามต่างๆ ได้ตรงความต้องการ 2) การประเมินกระบวนการเป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการเป็นไปอย่างครบถ้วนตรงตามแผนที่กำหนดไว้ในทุกขั้นตอนหรือไม่ 3) การประเมินผลผลิตเนื่องจากการดำเนินโครงการย่อมคาดหวังที่จะทราบว่า มีผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีผลกระทบและผลข้างเคียงอย่างไรบ้าง ซึ่งนำไปสู่การตัดสินคุณค่าของโครงการ 4) การประเมินประสิทธิภาพ จะช่วยให้ดำเนินโครงการได้อย่างสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของสังคม โดยจะเริ่มจากคำถามต่างๆ เช่น ผลผลิตของโครงการเกิดจากปัจจัยที่ลงทุนไปหรือไม่ หรือความสำเร็จของโครงการเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายมีความเหมาะสมหรือไม่

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้นำรูปแบบการประเมินของ Stufflebeam (1971) (CIPP Model) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีข้อคำถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่น ตามวิธีการของครอนบาค โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟาที่มีค่ามากกว่า 0.70 โดยทดสอบแล้ว ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.946 ซึ่งมากกว่า 0.7 ขึ้นไป หมายความว่าแบบสอบถามใช้ได้ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 80 คน และประชาชนในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 400 คน รวม 480 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ยเลขคณิต $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.70 มีอายุ 30-40 ปี ร้อยละ 42.50 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.80 มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,000-20,000 บาท ร้อยละ 40.20 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานีประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 การประเมินรูปแบบ CIPP Model ประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตของโครงการ พบว่า

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลโครงการ รูปแบบ CIPP Model

(n = 480)

ประเด็นการประเมิน	($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
ด้านบริบท	3.75	.732	มาก
ด้านปัจจัยนำเข้า	3.58	.674	มาก
ด้านกระบวนการ	3.53	.756	มาก
ด้านผลผลิต	3.61	.735	มาก

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลโครงการด้านบริบท พบว่าการประเมินผลโครงการด้านบริบทในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.75 และ S.D. = .0.732 กลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า โครงการมีความสอดคล้อง โดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$) = 3.85 และ S.D. = .800 รองลงมาคือ โครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาจังหวัด ($\bar{X}$) = 3.83 และ S.D. = .800 และกลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า โครงการมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}$) = 3.63 และ S.D. = .745

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลโครงการด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าการประเมินผลโครงการด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.58 และ S.D. = .0.674 กลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า ผู้ดำเนินโครงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการและดำเนินโครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$) = 3.75 และ S.D. = .771 รองลงมาคือ โครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการทั้งในด้านบุคลากร และเครื่องมือ ($\bar{X}$) = 3.73 และ S.D. = .765 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อม และเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X}$) = 3.73 และ S.D. = .750 และกลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า โครงการระบุนโยบาย และวิธีการบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}$) = 3.53 และ S.D. = .745

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลโครงการด้านผลผลิต พบว่าการประเมินผลโครงการด้านกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$) มีค่าเฉลี่ย = 3.53 และ S.D. = .0.756 กลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า หน่วยงานผู้ดำเนินโครงการมีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$) = 3.73 และ

S.D. = .776 รองลงมาคือ หน่วยงานผู้ดำเนินโครงการได้กำหนดแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ ($\bar{X}$) = 3.65 และ S.D. = .755 หน่วยงานผู้ดำเนินโครงการได้ดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด ($\bar{X}$) = 3.65 และ S.D. = .746 และกลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}$) = 3.51 และ S.D. = .794

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลโครงการด้านผลผลิต พบว่าการประเมินผลโครงการด้านกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.61 และ S.D. = .0.735 กลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า โครงการตรงและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$) = 3.63 และ S.D. = .745 รองลงมาคือ โครงการสามารถส่งเสริม และยกระดับศักยภาพทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ ($\bar{X}$) = 3.59 และ S.D. = .767 และกลุ่มเป้าหมาย มีความเห็นว่า โครงการสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}$) = 3.55 และ S.D. = .743

5) ผลการวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่พบปัญหาปัญหาและอุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 65.00 รองลงมาคือ ไม่มีการติดตามและประเมินผลโครงการหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ 12.30 และปัญหาด้านอื่นๆ (เช่น งบประมาณไม่เพียงพอที่จะดำเนินโครงการในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในพื้นที่, การขับเคลื่อนการดำเนินงานและการขยายเครือข่ายไม่ครอบคลุมทุกอำเภอบุรณการหลายหน่วยงาน) คิดเป็นร้อยละ 0.50 (น้อยที่สุด) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่พบปัญหาปัญหาและอุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 65.00 รองลงมาคือ ไม่มีการติดตามและประเมินผลโครงการหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ 12.30 รองลงมาคือ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 9.30 รองลงมาคือ ไม่มีการสร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 6.30 รองลงมาคือ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง คิดเป็นร้อยละ 3.00 รองลงมาคือ ไม่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 2.50 รองลงมาคือ การดำเนินโครงการไม่มีความโปร่งใส และไม่คุ้มค่าคิดเป็นร้อยละ 1.20 และ ปัญหาด้านอื่นๆ (งบประมาณไม่เพียงพอที่จะดำเนินโครงการในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในพื้นที่, งบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานและการขยายเครือข่ายไม่ครอบคลุมทุกอำเภอบุรณการหลายหน่วยงาน และการดำเนินงานไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผน ส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมาย) คิดเป็นร้อยละ 0.5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยใช้การประเมินแบบ CIPP Model เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) การประเมินด้านบริบท พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมด้านบริบทของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โครงการมีความสอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาจังหวัด โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้อย่างชัดเจน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดที่และจะต้องสอดคล้องและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนในระดับต่างๆ นโยบายรัฐบาล ศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ โดยโครงการมีวัตถุประสงค์ที่ตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินด้านบริบท ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และสอดคล้องกับข้อเสนอผลการประเมินของ วิณา วาระกุล และดวงใจ พุทธวงศ์ (2558) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการสร้างฝายชะลอน้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยผาย ที่สอดคล้องกับนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้รับผิดชอบในการดำเนินโครงการมีความรู้ความสามารถในการบริหารโครงการ โดยดำเนินโครงการมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร และเครื่องมือ ซึ่งเจ้าหน้าที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ มีระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการอย่างเหมาะสมและได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โครงการระบุความเสี่ยงและวิธีบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด หมายถึง ในการจัดทำโครงการไม่มีการระบุโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย เหตุการณ์หรือการกระทำ ที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบทำให้การดำเนินโครงการไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และไม่ได้ระบุกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หรือลดผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ที่ผู้ดำเนินโครงการและประชาชนในพื้นที่เห็นว่า การดำเนินโครงการไม่มีความโปร่งใสและไม่คุ้มค่า

3) การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมด้านกระบวนการของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า หน่วยงานผู้ดำเนินโครงการได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการอย่างชัดเจน มีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด โดยในการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดได้ดำเนินการก่อกำหนดขึ้นผูกพันตามและดำเนินโครงการแล้วเสร็จภายในสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ การดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ โครงการ ที่ผู้ดำเนินโครงการและประชาชนในพื้นที่เห็นว่า ในการดำเนินโครงการไม่มีการติดตามและประเมินผลโครงการหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

4) การประเมินด้านผลผลิต พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า การดำเนินโครงการและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสามารถส่งเสริม และยกระดับศักยภาพทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ และการดำเนินโครงการสามารถพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ และจะต้องมีความคุ้มค่า ผลลัพธ์ หรือประโยชน์ของโครงการที่คาดว่าจะได้รับในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและโครงการสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่ดีขึ้นได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย พบว่า การดำเนินโครงการควรมีการปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยสิ่งที่ต้องปรับปรุงพัฒนา ดังนี้

1) ด้านปัจจัยนำเข้า ควรมีการระบุความเสี่ยง และวิธีบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการลดโอกาสที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบทำให้การดำเนินโครงการไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และในการดำเนินโครงการควรมีการกำหนดผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้สามารถวัดวัดได้ เพื่อให้การดำเนินโครงการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2) ด้านกระบวนการ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชน ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ ร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมขับเคลื่อนดำเนินการ และมีการติดตามและประเมินผลโครงการทุกช่วงของการดำเนินโครงการทั้งก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา

อุปสรรคและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อใช้เป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ในการดำเนินโครงการครั้งต่อไป เพื่อให้การดำเนินโครงการเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาการประเมินผลในมุมมองของผู้บริหาร อาทิ ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความครอบคลุมในทุกมิติ
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

เอกสารอ้างอิง

- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2546). *การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร.
- พิชิต ฤทธิ์เจริญ. (2562). *การประเมินโครงการ แนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แฮส ออฟ คอร์มิส จำกัด.
- วีณา วาระกุล และดวงใจ พุทธรังษี. (2558). การประเมินโครงการสร้างฝ่ายชะลอน้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 4(2), 91.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2536). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิริยาน์วัฒน์. (2544). *รวบบทความทางการประเมินโครงการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด. (2562). *ความรู้พื้นฐานสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน.
- Stufflebeam, D.L. (1971). *The CIPP model for program evaluation*. In G.E. Madaus, M.S. Scriven, & D.L. Stufflebeam (Eds.), *Evaluation model viewpoints on educational and human service evaluation* (117-141). Boston: Kluwer nijhoff.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2023 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).